

Onderwerp

Najaarsnota 2020

Dit voorjaar kwam het land abrupt tot stilstand. Niet voor heel even, maar voor maanden en wellicht zelfs voor nog langer. Het coronavirus dat Covid-19 veroorzaakt heeft een schok in economie én samenleving teweeggebracht die -buiten oorlogstijd- nooit eerder is vertoond. Een crisis als deze is de werkelijke test voor de veerkracht en aanpassingsvermogen van onze samenleving. En die blijkt enorm. Gezamenlijk leren we beetje bij beetje wat mogelijk is zonder dat het virus oplaait. En langzaamaan lijkt er steeds iets meer beweging mogelijk.

Geen enkele overheid kan de impact van zo'n omvangrijke crisis als deze in haar eentje opvangen. Samenwerken is belangrijker dan ooit. En de provincie Zuid-Holland heeft daarbij een duidelijke rol. Dankzij brede overheidssteun is ons openbaar vervoer blijven rijden. Via Innovation Quarter zijn er overbruggingskredieten beschikbaar gesteld voor startende ondernemers. Er is noodsteun beschikbaar gesteld voor de culturele sector en we gaan coulant om met gesubsidieerde activiteiten die uitgesteld worden. Met de tuinbouwsector zoeken we naar alternatieven voor producten die anders vernietigd worden. We doen wat nodig is om samen deze crisis door te komen. Onze maatregelen spreken voor zich en worden gewaardeerd. Via <https://www.zuid-holland.nl/actueel/coronavirus> houden we het totaaloverzicht van onze maatregelen bij.

In deze Najaarsnota stellen we onze budgetten waar nodig bij en lichten we de redenen hiervoor toe. Het is ons gelukt om een sluitende begroting te realiseren, we gaan van een negatief begrotingssaldo naar een positief begrotingssaldo. En tegelijkertijd verwezenlijken we een groot deel van onze ambities. De ambities die niet in 2020 gerealiseerd worden -en het daarbij behorende budget- worden doorgeschoven en op een later tijdstip gerealiseerd.

Elke dag beter. Zuid-Holland. Ons motto is relevanter dan ooit. Elke dag leren we beter hoe we het hoofd moeten bieden aan de coronacrisis. Elke dag werken wij eraan om Zuid-Holland goed door deze ongekende tijd te loodsen. En elke dag weten we iets beter wat daarbij werkt.

Inhoud

Mutatie-overzicht Najaarsnota 2020

(bedragen x € 1 mln)		Nieuwe collegeperiode			
		2020	2021	2022	2023
A	Mutaties eerdere P&C producten				
1	Mutaties in begrotingssaldo in eerdere P&C producten	-15,8	12,6	7,1	16,1
	Totaal (A) Mutaties eerdere P&C producten	-15,8	12,6	7,1	16,1
B	Ontwikkelingen binnen de Algemene dekkingsmiddelen en Organisatie				
	Ambitie Organisatie				
	<i>Autonome ontwikkelingen</i>				
1	Ontwikkelingen Provinciefonds: Algemene uitkering	3,9	5,7	4,9	3,0
2	Structureel effect Vijfheerenlanden	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
	<i>Resterende ontwikkelingen</i>				
4	Wijziging financiële vergoeding fractieondersteuning	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	Totaal B: Exogene/Algemene ontwikkelingen	2,2	4,0	3,2	1,3
C	Ontwikkelingen binnen de Ambities				
	Ambitie 1 Samen werken aan Zuid-Holland				
	Doorgeschoven prestaties	1,0	-1,2	0,0	0,0
	Vrijval borging (BMO)	1,3	0,0	0,0	0,0
	Ambitie 2 Bereikbaar Zuid-Holland				
	PZI	-0,1	0,0	0,0	-0,9
	Aanschaf en exploitatie waterbussen	1,2	0,0	-1,2	0,0
	Ambitie 3 Schone energie voor iedereen				
	Doorgeschoven prestaties	1,3	-1,3	0,0	0,0
	Stoompijn Botlek	2,0	-2,0	0,0	0,0
	Ambitie 4 Een concurrerend Zuid-Holland				
	Doorgeschoven prestaties	4,6	-4,3	-0,2	-0,1
	Vrijval CVT Restauratie subsidies	0,3	0,0	0,0	0,0
	VJN PS-Motie M929 € 3 mln Ondersteuning cultuursector	-3,0	0,0	0,0	0,0
	Ambitie 5 Versterken natuur in Zuid-Holland				
	Doorgeschoven prestaties	0,8	-0,4	-0,3	0,0
	Ambitie 6 Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland				
	versnelling woningbouw	2,0	0,0	0,0	-2,0
	Sociale woningbouw	2,0	-1,0	-1,0	0,0
	NPRZ subsidieregeling	-1,2	-0,4	0,8	0,8
	Doorgeschoven prestaties	0,7	-0,4	-0,2	0,0
	Ambitie 7 Gezond en veilig Zuid-Holland				
	Rijksbijdrage VONDST (decentralisatie uitkering)	-0,1	0,0	0,0	0,0
	Doorgeschoven prestaties	0,9	-0,7	-0,2	-0,1
	Bedrijfsvoering - Financiën en Organisatie				
	Doorgeschoven prestaties	2,0	-4,2	-1,3	-1,9
	Algemene middelen en Organisatie				
	Opbrengst decentralisatieuitkering Erfgoeddeal	0,1	0,0	0,0	0,0
	Vrijval reserve sanering glastuinbouw	0,1	0,0	0,0	0,0
	Totaal C: Ontwikkelingen binnen de programma's	16,0	-16,0	-3,6	-4,2
	Totaal (B+C) intensiveringen	18,13	-11,98	-0,38	-2,90
	Begrotingssaldo Totaal (A+B+C)	2,4	0,6	6,7	13,2

Bovenstaande tabel geeft inzicht in de mutaties vanuit de Najaarsnota 2020. Het begrotingsaldo na de voorjaarsnota was - € 15,8 mln. Vanuit de exogene ontwikkelingen wordt er € 2,2 mln toegevoegd aan het begrotingsaldo. Vanuit de ontwikkelingen in de programma's vloeit er € 16,0 mln terug in het begrotingsaldo. Hierdoor is er in de Najaarsnota 2020 in totaal sprake van een verbetering van het begrotingsaldo met € 18,13 mln, hiermee komt deze voor 2020 positief uit met een saldo van € 2,4 mln.

Het voordelige saldo van de mutaties wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Het effect op de algemene reserve en het begrotingsaldo zal in de toelichtingen in de najaarsnota nader worden toegelicht.

Stelposten

Stelpost prijscompensatie

De stelpost prijscompensatie wordt gevoed vanuit het begrotingsaldo op basis van de consumentenprijsindex (CPI), bron: Septembercirculaire 2019. En is bedoeld ter dekking van de indexatie aan lastenkant. Een toegepaste indexatie in een bepaald jaar is altijd structureel van aard.

De stelpost volgt het meerjarig verloop van de algemene uitkering van het provinciefonds. Deze algemene uitkering is voor de jaren die genoemd worden in de betreffende circulaire overgenomen. Het laatstgenoemde jaar wordt voor de resterende jaren doorgetrokken.

In de provinciefondsuitkering zit een component met betrekking tot prijscompensatie die op de consumentenprijsindex is gebaseerd. Aan de uitgavenkant worden we echter geconfronteerd met andere prijsontwikkelingen, die doorgaans hoger zijn. Daarom wordt er in 2020 verder gewerkt aan beleid met betrekking hoe om te gaan met prijscompensatie.

(bedragen x € 1 mln)		2020
A	<u>Stand begroting PS 13-11</u>	
1	Beschikbaar op stelpost	3,6
	Totaal beschikbaar	3,6
B	<u>Ontwikkelingen 2021</u>	
1	FZ	-0,1
2	Indexering cultuurinstellingen	-0,1
	Subtotaal B: Totaal inzet prijscompensatie	-0,2
	Resterend voor de prijscompensatie	3,4

Toelichting:

B1 FZ

Een aantal jaren is de indexatie van budgetten achterwege gebleven. Door het niet toekennen van deze prijscompensatie betekent het dat er een tekort ontstaat op FZ-budgetten waaraan contractuele of wettelijke verplichtingen zijn gekoppeld. Daarom wordt het budget met € 0,1 mln structureel hoger geraamd ten laste van de stelpost indexatie

B2 Indexering cultuurinstellingen

Om de stijgende kosten voor o.a. personeelslasten bij cultuurinstellingen te dekken wordt het subsidiebedrag voor deze instellingen in 2020 geïndexeerd met € 0,1 mln.

Stelpost Vijfheerenlanden Provinciefonds

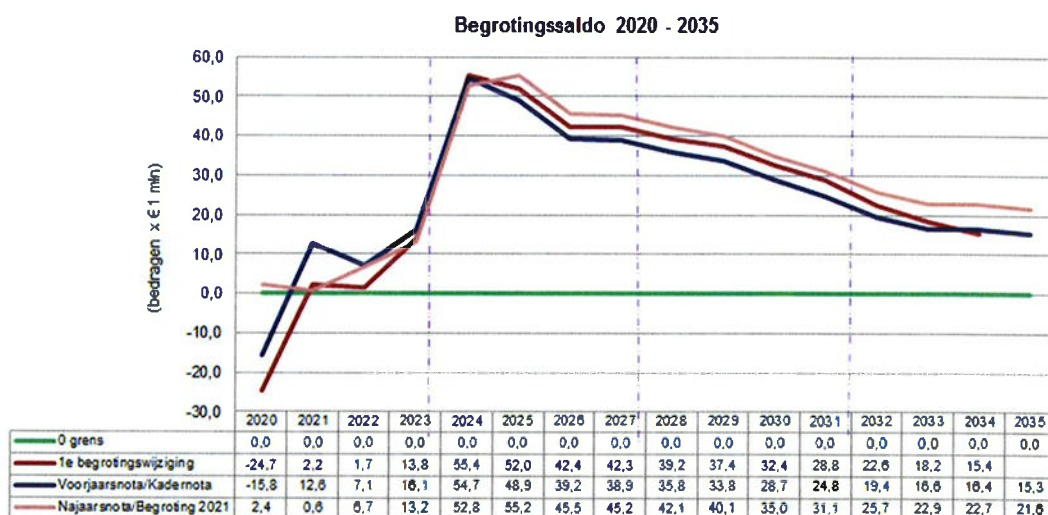
(bedragen x € 1 mln)		2020
A	Stand begroting PS 13-11	
1	Beschikbaar op stelpost	4,0
	Totaal beschikbaar	4,0
B	Ontwikkelingen 2021	
1	Ingezet voor Vijfheerenlanden	-5,5
2	Aanvullen stelpost uit begrotingssaldo	1,5
	Subtotaal B:	-4,0
	Resterend op stelpost	0,0

Toelichting:

In verband met de overgang van de gemeente Vijfheerenlanden van de provincie Zuid-Holland naar de provincie Utrecht is de uitkering in het provinciefonds aangepast in 2020. Omdat deze uitkering gebaseerd wordt op een opcentenpercentage van 67, en ons opcententarief 90,4 is, ontstaat er bij de provincie Zuid-Holland een structureel nadeel van € 1,5 mln. Deze is structureel gedekt uit de financiële ruimte. Op onderdelen welke niet meer binnen het Provinciefonds maar binnen de ambities vallen, wordt nog gewerkt aan een akkoord met de Provincie Utrecht.

Begrotingssaldo en ontwikkeling Algemene reserve

Begrotingssaldo 2020

Toelichting:

Het begrotingssaldo neemt met € 18,2 mln toe waardoor het begrotingssaldo in 2020 verbetert tot € 2,4 mln.

Algemene reserve

(bedragen x € 1 mln)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Beginstand jaar	92,8	95,2	95,8	102,5	115,7	168,4	223,6	269,1
Af/bij: mutaties eerdere P&C producten	-15,8	12,6	7,1	16,1	54,7	48,9	39,2	38,9
Beginstand	77,0	107,8	102,9	118,6	170,4	217,3	262,8	308,0
Af/bij: Totaal Najaarsnota/Begroting 2021	18,1	-12,0	-0,4	-2,9	-2,0	6,3	6,3	6,3
Stand na Totaal (A+B)	95,2	95,8	102,5	115,7	168,4	223,6	269,1	314,3
Buffer weerstandsvermogen	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
Vrije ruimte cumulatief	65,2	65,8	72,5	85,7	138,4	193,6	239,1	284,3
Vrije ruimte per jaar (begrotingssaldo)	2,4	0,6	6,7	13,2	52,8	55,2	45,5	45,2

Toelichting:

Door de toevoeging aan de algemene reserve in 2020 van € 18,2 mln neemt de algemene reserve in omvang toe in 2020. In 2020 is er sprake van incidenteel € 65,2 mln ruimte. Deze ruimte is niet vrij omdat uit dit saldo oa de stijgende lonen, het restant inzet uit coalitieakkoord en de doorgeschoven prestaties gedekt moeten worden.

Arbeidscapaciteit

In de huidige realisatie van onze beleidsdoelen is een toename te constateren van onze inzet van arbeidscapaciteit. Hieraan liggen diverse oorzaken ten grondslag. Denk hierbij, naast ontwikkelingen zoals schaarste op de arbeidsmarkt, aan extra politieke ambities, digitalisering en bijvoorbeeld de inzet op stikstof. In meerdere gevallen is het budget wel beschikbaar, maar is dat gelabeld als materieel exploitatiebudget en niet als budget voor arbeidscapaciteit. Om onze ambities te realiseren is daarom gekozen voor een verschuiving, waarbij beschikbaar materieel budget wordt ingezet voor 'arbeid' in plaats van bijvoorbeeld uitbesteding of aankopen. Deze verschuiving heeft geen budgettaire gevolgen binnen de ambities; we blijven binnen het totale door PS vastgestelde begrotingskader.

Coronacrisis

Voor Begrotingsjaar 2020 en de daaropvolgende jaren zal de coronacrisis grote gevolgen hebben. De effecten die in 2020 zijn opgetreden hebben we verwerkt in mutaties binnen de najaarsnota. Doordat beleidsprestaties niet gerealiseerd konden worden, is het daarmee samenhangende budget ook niet uitgegeven. Deze beleidsprestaties zullen meegenomen worden in de programmering van de beleidsprestaties voor Begroting 2021 en verder.

De provincie blijft onderzoeken waar zij een bijdrage kan leveren vanuit haar rol en taak om zo tot eventuele extra maatregelen te komen. Ook bij het opstellen van de Begroting 2021 zal gekeken worden naar de effecten op onze eigen ambities. Op <https://www.zuid-holland.nl/actueel/coronavirus/> is per thema aangegeven wat de provincie tot nu toe doet om de gevolgen van de coronacrisis te beperken. Dit overzicht wordt doorlopend bijgewerkt en aangevuld.

De coronacrisis heeft voor 2020 vooral gevolgen voor de uitgaven en de daarmee samenhangende beleidsprestaties. De cijfers over de eerste 2 kwartalen laten duidelijk een

recessie zien, maar onduidelijk is nog hoe heftig en hoe lang. Dit zal mede afhankelijk zijn van het verloop van de verspreiding van het virus en de daarmee samenhangende maatregelen in het 2^e deel van 2020.

De prognoses voor deze najaarsnota zijn gemaakt op basis van onze huidige kennis.

Proces

Het verdere proces onder voorbehoud:

Technische sessie 30 september 9.00-10.00

Statencommissies;

Ruimte, Wonen en Economie (RWE) 30 september 2020

Bereikbaarheid en Energie (BE) 30 september 2020

Klimaat, Natuur en Milieu (KNM) 7 oktober 2020

Bestuur, Maatschappij en Middelen (BMM) 7 oktober 2020

Provinciale Staten: 14 oktober 2020

Procedure

N.v.t.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 15 september 2020, met het besluitnummer PZH-2020-750697082;

Gelet op Artikel 105, 143, 145, 193 t/m 195 van de Provinciewet, artikelen 7, 22 en 23 van het Besluit begroten en verantwoorden provincies en gemeenten (BBV), artikel 4:25, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5, eerste lid van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013;

Besluiten:

Met betrekking tot de Najaarsnota 2020

1. De Najaarsnota 2020 vast te stellen.
2. Vast te stellen de mutaties op de budgetten van de beleidsdoelen voor jaarschijf 2020 zoals opgenomen in het ambitieplan onder de raming baten en lasten.

Met betrekking tot de Subsidies

3. Vast te stellen het "Besluit vaststelling en aanpassing subsidieplafonds Najaarsnota 2020".
4. Het besluit onder 3 bekend te maken in het Provinciaal Blad.

Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland tot vaststelling en aanpassing van diverse subsidieplafonds behorende bij de Najaarsnota 2020.

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 15 september 2020, met het besluitnummer PZH-2020-750697082;

Gelet op artikel 4:25, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5, eerste lid van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013;

Besluiten vast te stellen het Besluit vaststelling en aanpassing subsidieplafonds Najaarsnota 2020;

Artikel 1 Hoogte subsidieplafond

1. De subsidieplafonds voor de in de bij dit artikel behorende tabel I genoemde subsidieregelingen worden vastgesteld op de in de tabel opgenomen bedragen.
2. De subsidieplafonds voor de in de bij dit artikel behorende tabel II genoemde subsidieregelingen worden verhoogd, dan wel verlaagd, met de in de tabel opgenomen bedragen.

Artikel 2 Wijze van verdeling

De subsidieplafonds worden verdeeld overeenkomstig de in de bij artikel 1 behorende tabellen opgenomen wijze.

Artikel 3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal blad waarin dit besluit wordt geplaatst.

Artikel 4 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit vaststelling en aanpassing subsidieplafonds Najaarsnota 2020.

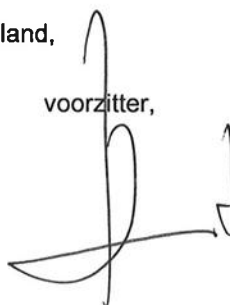
Den Haag, 14 oktober 2020

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

Bijlagen:

Tabel I subsidieplafonds

Tabel II verhogingen subsidieplafonds

Tabellen behorende bij de artikelen 1 en 2 van het Besluit vaststelling en aanpassing subsidieplafonds Najaarsnota 2020

**Tabel I
Subsidieplafonds najaarsnota 2020**

Subsidieregeling en nummer	Bedrag subsidieplafond	Tijdvak	Wijze van verdeling

Tabel II verhogingen/verlagingen subsidieplafonds najaarsnota 2020

Subsidieregeling en nummer	Bedrag verhoging	Was/wordt	Tijdvak	Wijze van verdeling
1.6.76 Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016	€ 1.496.577	€ 4.460.000 / € 5.956.577	oktober 2020 – december 2020	Deels op volgorde van binnenkomst, zoals bepaald in de artikelen 1.3 en 2.8.8, deels op basis van kwalitatieve criteria, zoals bepaald in artikel 2.4.7 van de Subsidieregeling groen Zuid-Holland 2016
1.6.88 Subsidieregeling spreiding sociale woningbouw regio Rotterdam Zuid-Holland	€ 2.000.000	€ 1.500.000 / € 3.500.000	oktober 2020 – december 2020	Volgorde van binnenkomst, zoals bepaald in artikel 9 van de Subsidieregeling spreiding sociale woningbouw regio Rotterdam Zuid-Holland